

การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการสหภาพด้านการจัดบริการสหภาพ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาวสิริกัญญา พวงสมบัติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-818-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16588022

A DEVELOPMENT OF CRITERIA FOR SCHOOL HEALTH PROGRAM
EVALUATION REGARDING SCHOOL HEALTH SERVICE
MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS

Miss Sirikunya Puangsombut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 975-632-818-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดบริการ
สุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดย   นางสาวสิริกัญญา พวงสมบัติ
ภาควิชา   พลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวดี หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลาวัญย์ สุกกรี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวดี หอมสนิท)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา สุวรรณเขตินคม)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

.....
(อาจารย์ ดร. เอมอัชฌา วัฒนบรรณานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สิริภิญญา พวงสมบัติ : การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา (A DEVELOPMENT OF CRITERIA FOR SCHOOL HEALTH
PROGRAM EVALUATION REGARDING SCHOOL HEALTH SERVICE MANAGEMENT IN SE-
CONDARY SCHOOLS) อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร. เทพวณี หอมสนิท, 269 หน้า
ISBN 974-632-818-2

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างเกณฑ์การประเมินฯ (2) ศึกษาคุณภาพของเกณฑ์
การประเมินฯ (3) ทดลองใช้เกณฑ์การประเมินฯ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ วิเคราะห์
สังเคราะห์ ศึกษาเกณฑ์จากเอกสาร งานวิจัยพัฒนาโครงร่างในการสร้างเกณฑ์ ตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสมของโครงสร้าง และความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 ท่าน ทดลองใช้เกณฑ์
การประเมินฯ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษาส่วนกลาง จำนวน 25 โรงเรียน เพื่อวิเคราะห์หา
ความเที่ยงและความตรงเชิงจำแนก ของเกณฑ์การประเมินฯ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เกณฑ์การประเมินการบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วยรายการ
ประเมิน 75 รายการ ครอบคลุม 9 ด้าน คือ (1) บัตรสุขภาพ (2) การตรวจสุขภาพ (3) การรักษา
พยาบาล (4) การติดตามผลการรักษา (5) การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน
(6) การป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน (7) โภชนาการในโรงเรียน (8) การแนะแนวสุขภาพ
(9) การจัดดำเนินงานโครงการประกันสุขภาพนักเรียน
2. ผลการทดลองใช้เกณฑ์การประเมินฯ พบว่า มีความตรงเชิงจำแนก อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 และมีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินในด้านต่าง ๆ อยู่ระหว่าง 0.98-1.00

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....สุขศึกษา
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....*Sn2 W7*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*เทพวณี หอมสนิท*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C641677 : MAJOR HEALTH DEUCATION

KEY WORD: DEVELOPMENT OF CRITERIA / SCHOOL HEALTH PROGRAM / EVALUATION / SCHOOL HEALTH SERVICE / SECONDARY SCHOOL

SIRIKUNYA PUANGSOMBUT : A DEVELOPMENT OF CRITERIA FOR SCHOOL HEALTH PROGRAM EVALUATION REGARDING SCHOOL HEALTH SERVICE MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D. 269 pp. ISBN 974-632-818-2

The research was to develop criteria to evaluate school health programs regarding school health services management in secondary schools. The purposes of this study were as follows; (1) to construct the criteria for school health services; (2) to study the quality of the constructed criteria; (3) to test the suitability of the content. The procedures used were; analysing tasks, synthesizing the information and studying from related materials and research reports for the criteria development. The instruments were examined its suitability and content validity by 14 experts. The constructed criteria were then given to the personnels of 25 secondary schools in central region to test the reliability and discriminant validity of the criteria.

The results revealed as the followings :

1. The evaluation criteria for school health services were composed of 75 items under nine factors: (1) Health record; (2) Health examination or Health appraisal; (3) Nursing and Health care; (4) Follow-up services; (5) Prevention and controlling communicable diseases; (6) Accidental prevention; (7) School lunch program; (8) Health guidance; (9) Students health insurance project.

2. The discriminant validity of the test was found to be statistically significant at .05 level and the interater reliability was between 0.98 - 1.00 in each factor.

ภาควิชา.....	พลศึกษา	ลายมือชื่อนิติ.....	<i>สมร นว</i>
สาขาวิชา.....	สุขศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	<i>ทพจ. นอมสพิก</i>
ปีการศึกษา.....	2538	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทิน หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตินคม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ประธานคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไข แบบสอบถาม จนทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน ตลอดจนผู้ช่วยวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยและมีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์

คุณความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยรวมทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สิริกัญญา พวงสมบัติ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
โครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	8
- ความหมายของโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	8
- ความสำคัญของโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	9
- ความมุ่งหมายของการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	10
- องค์ประกอบของโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	11
การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน.....	11
- ความหมายของการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน.....	11

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
- ความสำคัญของการจัดการคุณภาพในโรงเรียน.....	12
- ความมุ่งหมายของการจัดการคุณภาพในโรงเรียน.....	13
- กิจกรรมการจัดการคุณภาพในโรงเรียน.....	14
- การประเมินโครงการ.....	16
- เกณฑ์และการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน.....	21
- เกณฑ์มาตรฐานการจัดการคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
5 การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	140
รายการอ้างอิง.....	159
ภาคผนวก.....	165
ภาคผนวก ก.....	166
ภาคผนวก ข.....	171
ภาคผนวก ค	177
ภาคผนวก ง	184
ประวัติผู้เขียน.....	269

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่าร้อยละของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยกับค่าน้ำหนักความสำคัญ ขององค์ประกอบแต่ละด้านที่ใช้ประเมินโครงการสุขภาพด้านการ จัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	78
2 ค่าร้อยละของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยกับค่าน้ำหนักความสำคัญ ของรายการประเมินแต่ละด้านที่ใช้ประเมินโครงการสุขภาพด้านการ จัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	80
3 ค่าความเที่ยงของการประเมินโครงการสุขภาพ ด้าน การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัศึกษารายด้าน รวม 5 โรงเรียน จากผู้ประเมิน 3 คน.....	91
4 ค่าความเที่ยงของการประเมินโครงการสุขภาพ ด้าน การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัศึกษารายข้อ รวม 5 โรงเรียน จากผู้ประเมิน 3 คน.....	92
5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน มัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับดึกกับดึน้อย.....	98
6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน มัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับดึกกับดึน้อย ด้านบัตรสุขภาพ.....	100
7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน มัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับดึกกับดึน้อย ด้านการตรวจสุขภาพ.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8 คำขวัญมิมเลขคณิต คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านการรักษานยาบาล.....	103
9 คำขวัญมิมเลขคณิต คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านการติดตามผลการรักษา.....	105
10 คำขวัญมิมเลขคณิต คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน.....	107
11 คำขวัญมิมเลขคณิต คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน.....	109
12 คำขวัญมิมเลขคณิต คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านโภชนาการในโรงเรียน.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 คำมีขนิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านการแนะแนวสุขภาพ.....	113
14 คำมีขนิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า " ที " ของ โครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดบริการสุขภาพในระดับตึกกับตึ้น้อย ด้านการจัดดำเนินงานโครงการประกันสุขภาพนักเรียน.....	116
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านบัตรสุขภาพ.....	118
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการตรวจสุขภาพ.....	119
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล.....	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมิน โครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการติดตามผลการรักษา.....	123
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมิน โครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน.....	125
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมิน โครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน.....	127
21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมิน โครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านโภชนาการในโรงเรียน.....	129
22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมิน โครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการแนะแนวสุภาพ.....	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความสามารถในการนำไปใช้และความชัดเจนของภาษา ของเกณฑ์การประเมินโครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดดำเนินงานโครงการประกันสุภาพนักเรียน.....	133
24 ค่าอำนาจจำแนกของเกณฑ์การประเมินโครงการสุภาพด้านการจัดสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของแต่ละรายการประเมินเป็นรายข้อ.....	135
25 คะแนนรวมของการประเมินโครงการสุภาพด้านการจัดบริการสุภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 5 โรงเรียนจากผู้ประเมิน 3 คน	172
26 คะแนนการประเมินโครงการสุภาพ การจัดบริการสุภาพระหว่างโรงเรียนมัธยมที่การจัดบริการสุภาพในระดับดี.....	175
27 คะแนนการประเมินโครงการสุภาพ การจัดบริการสุภาพระหว่างโรงเรียนมัธยมที่การจัดบริการสุภาพในระดับดีน้อย.....	176

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
---	-------------------------	----